

§ 24. Стан репродуктивного здоров'я молоді в Україні. Негативні наслідки ранніх статевих стосунків

Стан репродуктивного здоров'я молоді в Україні

Особливо важливо берегти репродуктивне здоров'я. Ранній початок статевого життя, недостатня поінформованість щодо методів контрацепції та, як наслідок, небажана вагітність — усе це завдає непоправної шкоди здоров'ю, зокрема й репродуктивному. Не можна починати статеве життя в умовах біологічної, психологічної й соціальної незрілості. Готовність до статевого життя пов'язана з відповідальністю за свої вчинки, соціальною й економічною самостійністю. Репродуктивне здоров'я молоді багато в чому залежить від її освіченості, розуміння особливостей перебігу процесів фізичного, психічного й соціального дорослішання.

Деякі підлітки наражають своє здоров'я на ризик, іноді не розуміючи цього, оскільки в них немає необхідної для прийняття рішення інформації. Підлітки багато чого не знають, тому їхня поведінка часто пов'язана з ризиком. Виникає висока ймовірність виникнення порушень здоров'я, зокрема й репродуктивного.

До порушення репродуктивного здоров'я можуть призвести безвідповідальне ставлення до себе, до свого партнера, до своїх дій, неправильне інформування щодо способів і методів профілактики небажаної вагітності, запобігання інфекціям, що передаються статевим шляхом.

На репродуктивне здоров'я впливають і так звані «хвороби цивілізації» — ті, що спричинені негативними наслідками промислової революції, зокрема погіршенням стану навколишнього середовища.

Науково-технічний прогрес значно поліпшив умови життя людини, збільшив середню тривалість життя, сприяв успіхам медицини, але разом із цим змінив середовище існування людини, її спосіб життя. Через це зовсім не поширені раніше захворювання сьогодні стали масовими. До хвороб цивілізації належать гіподинамія, стрес, ожиріння, онкологічні захворювання, порушення роботи серцево-судинної системи, захворювання хребта, алергії, імунодефіцити тощо. Усі вони негативно впливають на репродуктивну функцію, погіршують здоров'я наступних поколінь.

Негативні наслідки ранніх статевих стосунків

Раннє статеве життя зазвичай починають підлітки з несформованими моральними принципами, які не мають необхідної інформації про особливості свого розвитку та які через незнання легковажно ставляться до свого здоров'я і здоров'я своїх нащадків. Такі підлітки нічого не знають про способи контрацепції, які дозволяють уникнути запліднення, не вміють будувати стосунки з протилежною статтю та відповідати за них.

Культура стосунків між статями тісно пов'язана із загальною культурою людини. Потрібно вчитися вибудовувати стосунки з протилежною статтю на основі загальнолюдських цінностей, таких як розуміння, відповідальність, повага.

Відмова від раннього статевого життя не означає відмови від стосунків із протилежною статтю. Якраз навпаки, дружні й товариські стосунки в підлітковому віці є запорукою створення сім'ї та нормального сексуального життя в зрілості.